

## INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

|                                             |                                                                |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| Niveau                                      | BaO                                                            |
| Instellingsnummer                           | 7674                                                           |
| Instelling                                  | Gemeentelijke Basisschool - De Horizon                         |
| directeur                                   | Bea Van Oosterwijck en Sandra Ressler                          |
| adres                                       | Sint Jozeflei 18 - 2390 WESTMALLE                              |
| telefoon                                    | 03-312.08.85                                                   |
| fax                                         | 03-309.41.96                                                   |
| e-mail                                      | gbsmalle@scarlet.be                                            |
| website/URL                                 | www.malle.be                                                   |
| Inrichtende macht/Bestuur                   | 960609 - Gemeentebestuur van Malle te MALLE                    |
| adres                                       | Antwerpsesteenweg 246 - 2390 MALLE                             |
| Scholengemeenschap                          | 119181 - De Voorkempen te WIJNEGEM                             |
| adres                                       | Bergenstraat 2 - 2110 WIJNEGEM                                 |
| CLB                                         | 114769 - Vrij CLB 1 Antwerpen-Middengebied (Vors) te VORSELAAR |
| adres                                       | Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR                              |
| Tijdstip doorlichting                       | van 6 oktober tot en met 8 oktober 2009                        |
| Samenstelling inspectieteam                 |                                                                |
| Inspecteur-verslaggever                     | Ingrid Van Peel                                                |
| Teamleden                                   | Marcella Vanderhenst                                           |
| Deskundige(n) behorend tot de administratie | nihil                                                          |
| Externe deskundige(n)                       | nihil                                                          |
| Datum van bespreking met de instelling      | 23 november 2009                                               |

## INHOUDSOPGAVE

|     |                                                        |    |
|-----|--------------------------------------------------------|----|
| 1   | INLEIDING .....                                        | 3  |
| 2   | RELEVANTE KENMERKEN .....                              | 4  |
| 3   | FOCUS VAN DE DOORLICHTING .....                        | 5  |
| 3.1 | (Leer)prestaties in de focus .....                     | 5  |
| 3.2 | Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus .....  | 5  |
| 3.3 | Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus .....  | 5  |
| 4   | KWALITEITSPROFIEL .....                                | 6  |
| 5   | RESULTATEN .....                                       | 6  |
| 5.1 | (Leer)prestaties .....                                 | 8  |
| 5.2 | Schoolloopbaan .....                                   | 10 |
| 5.3 | Outcomes .....                                         | 11 |
| 5.4 | Tevredenheid .....                                     | 11 |
| 6   | ASPECTEN VAN DE WERKING .....                          | 12 |
| 6.1 | Algemeen .....                                         | 12 |
| 6.2 | Personeel .....                                        | 12 |
| 6.3 | Logistiek .....                                        | 13 |
| 6.4 | Onderwijskundig .....                                  | 13 |
| 7   | STERKTES EN ZWAKTES .....                              | 15 |
| 7.1 | Relevante aspecten waarin de school goed is .....      | 15 |
| 7.2 | Relevante aspecten die de school kan verbeteren .....  | 15 |
| 7.3 | Relevante aspecten die de school moet verbeteren ..... | 15 |
| 8   | ADVIES .....                                           | 16 |
| 9   | REGELING VOOR HET VERVOLG .....                        | 17 |

## 1 INLEIDING

Van 6 tot 8 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres [www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen](http://www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen) of op [www.schooldoorlichting.be](http://www.schooldoorlichting.be).

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

## 2 RELEVANTE KENMERKEN

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- groot aantal leerlingen met leerachterstand.
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden.
- voorbij twee jaren discontinuïteit in directieambt en in invulling van de zorg/gok ambten.
- bij aanvang van dit schooljaar instroom nieuwe deeltijdse directeur en 5 nieuwe leraren.

De vorige doorlichting vond plaats in mei 2007 en werd afgesloten met een gunstig advies beperkt in de tijd. De lagere school had nog tot 1 september 2009 de tijd om de tekorten weg te werken. Naar aanleiding van deze doorlichting kan gerapporteerd worden over de acties die de school hieromtrent genomen heeft.

### 3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

#### 3.1 (Leer)prestaties in de focus

##### Gewoon kleuteronderwijs :

###### **Leergebied**

|            |
|------------|
| Nederlands |
|------------|

|                        |
|------------------------|
| lichamelijke opvoeding |
|------------------------|

##### Gewoon lager onderwijs :

###### **Leergebied**

|            |
|------------|
| Nederlands |
|------------|

###### **Leergebiedoverschrijdende ET**

|             |
|-------------|
| leren leren |
|-------------|

|                      |
|----------------------|
| sociale vaardigheden |
|----------------------|

#### 3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

##### Personeel

###### **Personeelsbeheer**

|                       |
|-----------------------|
| Personeelsorganisatie |
|-----------------------|

###### **Professionalisering**

|                     |
|---------------------|
| Aanvangsbegeleiding |
|---------------------|

|                           |
|---------------------------|
| Deskundigheidsbevordering |
|---------------------------|

##### Onderwijs

###### **Begeleiding**

|                 |
|-----------------|
| Leerbegeleiding |
|-----------------|

#### 3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

## 4 KWALITEITSPROFIEL

De gemeentelijke 'Basisschool De Horizon' kan aantonen dat haar onderwijs globaal heeft bijgedragen tot een succesvolle aansluiting met het vervolgonderwijs. Voor de onderzochte leergebieden geven outputgegevens aanvaardbare resultaten weer. De meeste leerlingen behalen aan het einde van de basisschool een getuigschrift. Voor de toekenning hiervan hanteert de school de eindtermen als toetssteen.

In de beide niveaus werd het leergebied Nederlands onderzocht. De school kan aantonen dat de ontwikkelingsdoelen worden nagestreefd en dat de eindtermen tot op zekere hoogte door de meeste leerlingen worden gerealiseerd. In de kleuterafdeling is de aandacht gericht op de ontwikkeling van mondelinge spreekvaardigheid via woordenschatverrijking. De thema's, die getuigen van creativiteit en originaliteit, vormen het uitgangspunt voor zowel het aanbod van activiteiten, van hoeken en van materialen, als voor de evaluatie. De leerkrachten gebruiken taalstimulerende onderwijsleerpakketten en ondersteunend en uitdagend materiaal. De aandacht voor de totale ontwikkeling en de horizontale samenhang zijn hierbij sterke troeven. In deze afdeling kan het gebruik van de leerplandoelen om de volledigheid en de variatie in activiteiten te plannen én te bewaken, nog worden geoptimaliseerd.

In de lagere afdeling is een degelijk en samenhangend aanbod gebaseerd op het nog vrij nieuwe onderwijsleerpakket voor Nederlands. Omwille van tegenvallende resultaten in het verleden, veranderde men van onderwijsleerpakket. Algemeen realiseren de leerkrachten dit aanbod. De resultaten stroken met de beginsituatie van de leerlingen en met de leerjaarspecifieke verwachtingen. Een rijk aanbod van actueel leesmateriaal draagt positief bij tot een 'leesstimulerende' leeromgeving. In de meeste klassen worden meerdere strategieën en algoritmes voor het leergebieden Nederlands geafficheerd en gebruikt. De vorderingen worden zowel via de toetsen van het leerpakket als via het leerlingvolgsysteem in kaart gebracht. Voor enkele leerlingen is een 'zorgplan' Nederlands in het logboek uitgeschreven. Voor de remediëring zijn de leraren aangewezen op binnenklasdifferentiatie en op de materialen aangereikt vanuit de methode en de orthotheek. Actie ondernemen, na grondige analyse van resultaten van een (externe) evaluatie, is echter nog geen algemeen gegeven.

Deze school heeft nog geen traditie om externe toetsen te beschouwen als een kwaliteitscontrole van het onderwijsleeraanbod.

De huidige leerbegeleiding bestaat grotendeels uit eerstelijnszorg door de klastitularissen. De school brengt de beginsituatie, de ontwikkeling, de leervorderingen en het welbevinden van de kleuters en de leerlingen uitgebreid in kaart. Omdat het formuleren van een zorgvraag die richtinggevend is voor een doelgerichte en doeltreffende aanpak nog steeds moeilijk blijkt, wil men dit aspect dit schooljaar opnieuw op punt stellen.

Het team van de kleuterafdeling draagt vanuit traditie een grote verantwoordelijkheid voor de werking in de eigen afdeling, niet alleen op praktisch-organisatorisch vlak, maar ook onderwijsinhoudelijk. Dit resulteert in een stevig gefundeerde en gelijkgerichte praktijk. Een procesgericht kindvolgsysteem, geënt op hun specifieke werking, en gerichte observatiegegevens vormen de basis voor extra ondersteuning met de bedoeling dat elke individuele kleuter zoveel als mogelijk de ontwikkelingsdoelen verwerft. Om de effecten van haar onderwijs te meten, neemt de school genormeerde testen af in het eerste leerjaar. Recente resultaten tonen aan dat de kleuters die doorstromen naar de lagere afdeling hier goed op scoren.

In de kleuterafdeling werd het leergebied lichamelijke opvoeding onderzocht. De planning op klas- en schoolniveau, uitgewerkt op basis van het leerplan, staat garant voor een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Via observaties worden de vorderingen van de kleuters voor dit leergebied opgevolgd. De school bezit een degelijke infrastructuur en een rijk arsenaal aan leermiddelen voor dit leergebied.

De aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en leren leren wordt op schoolniveau ondersteund en aangestuurd door schoolspecifieke planningen. De diepgaande integratie van de eindtermen leren leren in het reguliere aanbod vormt voor het team nog een uitdaging. De actuele aanpak richt zich in nog beperkte mate op de ontwikkeling van probleemoplossende en transfergerichte vaardigheden. Niet in alle groepen gaat men doelbewust te werk om de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren in verschillende leercontexten, gevarieerde leersituaties en met leerinhouden uit verschillende leergebieden aan te leren en te oefenen. De vorderingen van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren worden eerder intuïtief nagegaan. Leerlingen en hun ouders krijgen in de rapporten feedback over de vorderingen in sociale vaardigheden.

Op niveau van de scholengemeenschap zijn er procedures en meerdere initiatieven voor de aanvangsbegeleiding en de deskundigheidsbevordering van de leraren.

Directiewissels, de instroom van nieuwe teamleden, de taakheroriëntatie, plaatsen de school voor de uitdaging om het onderwijskundige beleid te versterken en om implementatietrajecten planmatiger uit te bouwen. De aanpak van de huidige schoolprioriteiten biedt kansen om beleidsmatig ervaring op te doen met vernieuwingsprocessen. De mate waarin dergelijke processen stapsgewijs via visieontwikkeling, concrete afspraken en/of procedures, coaching, begeleiding en opvolging worden gerealiseerd, is algemeen beperkt.

Het is onduidelijk wie ter plaatste de verantwoordelijkheid neemt op schoolniveau betreffende veiligheid. Lokaal is er geen preventieadviseur die over een vormingsattest beschikt. In het jaaractieplan is op korte termijn een degelijke omheining aan het kleuterblok voorzien zodat door deze afbakening vandalisme vermeden wordt en de veiligheid van de kleuters meer gegarandeerd is. De tekorten aan de speeltoestellen worden weggewerkt.

## 5 RESULTATEN

### 5.1 (Leer)prestaties

#### 5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

##### Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Het leerplan fungeert in sterke mate als uitgangspunt om de taalontwikkeling van kleuters doelgericht in kaart te brengen én om het aanbod van taalactiviteiten te bepalen. Opvallend is de sterke relatie tussen de nagestreefde doelen en de observatieaspecten in het leerlingvolgsysteem. Via de observaties en de testsituaties volgen de leerkrachten alle domeinen van het leergebied Nederlands in het leerlingvolgsysteem op.
- De school onderzoekt bij de vijfjarigen de leervoorwaarden voor taal. Om de effecten van haar onderwijs te meten, neemt de lagere school genormeerde testen af in het eerste leerjaar. De kleuters die doorstromen naar de lagere afdeling behalen hier doorgaans goede resultaten.
- De ontwikkelings- en de leerplandoelen zijn sterk richtinggevend voor het activiteitenaanbod en garanderen een vrij evenwichtig en gradueel aanbod binnen de verschillende domeinen van dit leergebied. De selectie van de leerinhouden gebeurt hoofdzakelijk op basis van de eigen professionaliteit en uit enkele leerpakketten en andere bronnen. De leerkrachten beschikken over een ICT-tool om te bewaken of het aanbod de totaliteit van de doelen dekt. Ze gebruiken deze tool hoofdzakelijk om een mogelijke verklaring te kunnen vinden in het aanbod, wanneer een bepaald aspect in het kleutervolgsysteem problemen signaleert. Hier worden kansen gemist om preventief en intentioneel de volledigheid van het aanbod te bewaken en te garanderen.
- Kenmerkend voor alle gevolgde activiteiten zijn het rijke taalgebruik van de leerkrachten, het bevorderen van de taalvaardigheid van de kleuters en het gevarieerde aanbod van materialen. De keuze van thema's getuigt van creativiteit en originaliteit en sluit aan bij de leefwereld van de kleuters.
- De begeleiding van de kleuters is algemeen afgestemd op hun beginsituatie en/of hun noden. De evaluatiegegevens vormen de basis voor opdrachten op maat bij de ondersteuning van het ontwikkelingsproces voor Nederlands.
- Er gaat gerichte aandacht naar het gebruik van symbolen, stappenplannen, strategiekaarten en het visualiseren van afspraken met het oog op de ontluikende geletterdheid en de zelfredzaamheid. De leraren inspireren zich op taalstimulerende onderwijsleerpakketten om de communicatieve vaardigheden van de kleuters te bevorderen.

##### Lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- De uitgewerkte jaarplanning getuigt van een onderwijsaanbod dat duidelijk gericht is op het gevarieerd nastreven van de ontwikkelings- en leerplandoelen.
- Het aanbod voor lichamelijke opvoeding is gebaseerd op een onderwijsleerpakket en verschillende andere bronnen. De school kiest ervoor om het optionele doel 'watergewenning' op het niveau van het kleuteronderwijs expliciet na te streven. Zowel bij de kleuters als in de lagere afdeling valt de aandacht voor een goede schrijfmotoriek in positieve zin op.
- In de geobserveerde activiteit werden de principes uit het leerplan en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen in de praktijk gebracht. Er gaat veel aandacht naar de domeinen *fit, gezond en veilig bewegen* en *sociaal functioneren binnen bewegingssituaties*.

- De evaluatiepraktijk is expliciet gericht op observaties en leeftijdsgebonden testsituaties voor items geselecteerd uit het leerplan. Via een logboek worden kleuters met extra zorg opgevolgd.
- In de groepen worden aanvullend geïntegreerde bewegingsactiviteiten georganiseerd die de (psycho)motorische ontwikkeling bevorderen, zowel in het klaslokaal als erbuiten. Opvallend is de integratie van beweging in andere activiteiten, o.m. ter ondersteuning van de taalverwerving. In het kleutervolgsysteem is er ook opvolging voor deze bewegingsactiviteiten voorzien.
- Moderne infrastructuur en de uitrusting van de speelplaatsen en de speeltuin aanpalend aan de klassen, ondersteunen een waaier van bewegingskansen.

### 5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

#### Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De resultaten van de leerlingen op de methodegebonden toetsen en op de centrale eindtoetsen basisonderwijs, de gegevens van het leerlingvolgsysteem, de resultaten en de informatie over een vlotte aansluiting met het secundair onderwijs, zijn indicaties dat de eindtermen/leerplandoelen Nederlands door de meeste leerlingen in voldoende mate verworven zijn.
- De eindtermen en het leerplan Nederlands fungeren als algemene referentiekaders voor het vooropstellen van de te behalen effecten. Voor de leerinhouden hanteert het team een nieuw onderwijsleerpakket dat het consequent volgt. De leerkrachten streven via dit onderwijsleerpakket de samenhang tussen de verschillende leerdomeinen na. Zo worden ook de leerstrategieën voor het verwerven van de doelen van deze deelleergebieden consequent en systematisch gebruikt in de lessen en in de toetsen.
- Mede onder impuls van de werking in de scholengemeenschap startte de school met het bewaken van de kwaliteit van de onderwijsleerprocessen via een systematische gegevensverzameling. De school registreert de resultaten van het leerlingvolgsysteem op leerlingen- en groepsniveau. Rekening houdend met de kenmerken van de leerlingen analyseert de verantwoordelijke groepsleerkracht op groepsniveau deze evaluatiegegevens. Op niveau van de scholengemeenschap verwerkt men deze gegevens zodat scholen hun resultaten kunnen afzetten tegen die van de grotere groep en conclusies kunnen trekken. De school benut deze mogelijkheid al, maar hier liggen nog heel wat groeikansen.
- Een rijk aanbod van actueel leesmateriaal draagt positief bij tot een leesstimulerende leeromgeving. Afgestemd op het voortgangsproces in het technisch lezen van het kind organiseren de groepsleerkrachten voor de eerste drie leerjaren wekelijks klasintern niveaulezen. De school organiseert activiteiten om het 'leesplezier' te stimuleren. In alle klassen is een uitgebreide klasbibliotheek aanwezig.
- De leraren zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorg. Via het uitwerken van foutenrubriceringen ontstaat een beeld van de noden van de leerlingen en krijgen die via binnenklasdifferentiatie, remediërings- en herhalingsoefeningen, extra hulp voor het verwerven van de doelen van dit leergebied. De aanwezige differentiatiematerialen in het onderwijsleerpakket worden hiervoor aangewend. Voor enkele leerlingen is een 'zorgplan' Nederlands uitgeschreven. In een orthotheek is kant-en-klaar pedagogisch-didactisch remediërmateriaal voorhanden. Het is echter niet duidelijk waarom niet alle leraren de materialen uit de uitgebreide schoolorthotheek gebruiken en/of consulteren.
- De school besteedt extra zorg aan technisch lezen en spelling. De vorderingen voor technisch lezen en spelling worden zowel via de toetsen van het leerpakket als via het leerlingvolgsysteem in kaart gebracht. Hoewel de vaardigheid spelling slechts een beperkt deelaspect van de schrijfvaardigheid is, gaat hier verhoudingsgewijs zeer veel aandacht naar.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

### **Leren leren**

Voldoet

Vaststellingen

- De eindtermen dienen als referentiekader voor het verwerven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren. Als leidraad voor een doelgerichte aandacht voor leren leren, hanteert de school een document, opgesteld door de beleidsondersteuner. Deze planning vertoont een gradatie in de concrete uitwerking van deze leergebiedoverschrijdende eindtermen en stimuleert de toepassingen ervan in de verschillende leergebieden per leergroep. Nochtans leven er in het team verschillende percepties over de betekenis en de functie van deze eindtermen. Niet iedereen gaat dan ook al even doelbewust te werk om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen in verschillende leercontexten, gevarieerde leersituaties en met leerinhouden uit verschillende leergebieden aan te leren en te oefenen.
- In alle groepen is er in toenemende mate aandacht voor zowel de uitvoering van leerstrategieën, het reguleren van eigen denk- en leerprocessen als voor de ontwikkeling van leerhoudingen. Zo leren leerlingen algoritmen en heuristieken als oplossingsweg(en) hanteren. Waar nodig worden leerlingen in hun werkwijze ondersteund via een aanpakstrategie. In de meeste groepen is men ook vertrouwd met de principes van coöperatief leren.
- Belangrijk is de groeiende focus op het creëren van kansen voor leerlingen om actief, interactief en constructief te leren waarbij deze meer en meer worden uitgedaagd om zelf verantwoordelijkheid over hun leren op te nemen. Het actief betrekken van de kinderen bij het plannen, realiseren en evalueren van diverse opdrachten is een belangrijke bijdrage om de basiscompetentie tot zelfreflectie te stimuleren.
- De vorderingen van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren worden eerder intuïtief nagegaan. De rapportering van leerhoudingen is niet gestoffeerd vanuit de eindtermen leren leren.

### **Sociale vaardigheden**

Voldoet

Vaststellingen

- De eindtermen en een schoolspecifieke planning van activiteiten dienen als referentiekader voor het verwerven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'relatiewijzen'. Deze planning garandeert de gradatie in de concrete uitwerking in de verschillende leergroepen. Tweewekelijks brengt het team tijdens specifieke activiteiten sociale aspecten onder de aandacht van de kinderen.
- De eindtermen betreffende de gespreksconventies zijn ondermeer vervat in de uitvoering van het onderwijsleerpakket voor Nederlands.
- In het reguliere aanbod krijgt de ontwikkeling van sociale vaardigheden heel wat kansen. Binnen vormen van 'interactief leren' leren kinderen onder meer samenwerken, overleggen, problemen oplossen, een standpunt innemen en verdedigen. Vanuit zorg en GOK startte de school met diverse werkvormen waarin kinderen van verschillende leeftijden verantwoordelijkheid voor elkaar dragen en van en met elkaar leren.
- De effecten van de leergebiedoverschrijdende eindtermen worden gemeten. De rapportering hierover is gestoffeerd vanuit de eindtermen sociale vaardigheden.

## **5.2 Schoolloopbaan**

## **5.3 Outcomes**

## **5.4      Tevredenheid**

## **6 ASPECTEN VAN DE WERKING**

### **6.1 Algemeen**

#### **6.1.1 Leiderschap**

- De wisselende beleidscontexten brachten geregeld herschikkingen in het opdrachtenpakket van de teamleden met zich mee. Beleidsmatig zijn er nog weinig of geen procedures om veilig te stellen dat dingen die moeten gebeuren ook effectief gebeuren en zijn er nog geen plannen (met opeenvolgende stappen, van prioriteiten over jaren heen) die garanderen dat de (aangezette) werking ook gerealiseerd wordt. De school beschikt ook over weinig reflectief vermogen en heeft het nog moeilijk om het eigen handelen kritisch en evaluatief te benaderen.
- De school heeft dringend nood aan stabiliteit en aan continuïteit in het beleid en in de teamsamenstelling.

### **6.2 Personeel**

#### **6.2.1 Personeelsbeheer**

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

#### **6.2.2 Professionalisering**

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie.

##### **6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding**

Vaststellingen

- De aanvangsbegeleiding wordt binnen de scholengemeenschap gecoördineerd door een mentor (tien uren) en op schoolniveau door de directie. De scholengemeenschap en de school voorzien in de nodige materiële voorwaarden om een kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding op te zetten. Op het niveau van de scholengroep werkt de mentor mee aan de uitbouw van de mentorenwerking op schoolniveau.
- De mentor tracht het ingroeitraject van de beginnende leraar te begeleiden vanuit een gerichte aandacht voor het welbevinden en betrokkenheid van jonge leraar en het creëren van een vertrouwensrelatie. Ze is gemakkelijk bereikbaar voor de beginnende leraar. Ze houdt regelmatig klasbezoeken, gevolgd door een feedbackgesprek en zegt van hieruit leerpunten te bepalen. Jaarlijks wisselen de beginnende leraren tijdens een bijeenkomst ervaringen uit.
- De samenwerking en de afstemming tussen initiatieven vanuit het lokale schoolbeleid en initiatieven vanuit de mentor is groeiende. Nog niet alle taken en verantwoordelijkheden zijn al uitgeklaard. Er zijn wel afspraken betreffende het uitgangspunt van ondersteuning voor de directie en de mentor meer bepaald controleren versus coaching.
- Schoolintern groeit de gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid voor nieuwe leraren. Beginnende leraren spreken over een degelijke ondersteuning en samenwerking met de collega's.

##### **6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering**

Vaststellingen

- De scholengemeenschap en de school organiseren initiatieven voor collegiale consultatie en hospiteerbeurten.

- Het schoolbestuur maakt gebruik van haar beleidsruimte en voorziet al een aantal jaren voor de school extra lestijden beleidsondersteuning. In dit ambt werden denkkaders en theoretische achtergronden bestudeerd en vertaald naar het team van de lagere afdeling en werden didactische leidraden uitgewerkt waarmee men onmiddellijk aan de slag kan. Dit alles heeft een deskundigheids-verhogend effect en ondersteunt een groeiende onderlinge afstemming, continuïteit in de onderwijsstijl en in de onderwijsinhoudelijke aanpak.
- De school voorziet in de nodige materiële voorwaarden om een kwaliteitsvol professionaliserings-traject op te zetten. De school ontwikkelde nog geen specifieke, structurele ondersteuning, begeleiding en/of coaching voor de leerkrachten. Leerkrachten vinden vooral ondersteuning bij hun collega's binnen de afdeling of de graad. Op dit moment houdt de schoolleiding zich vooral op de hoogte via het voeren van (in)formele gesprekken met individuele of groepjes leerkrachten. Om een duidelijker zicht te krijgen op het functioneren van de teamleden wil de directie meer klasbezoeken uitvoeren.
- De school analyseert veranderingen en/of vernieuwingen nog weinig strategisch en diepgaand met het oog op de analyse van behoeften van individuele leerkrachten of van het team. Dit leidt tot een nascholingsplan op korte termijn, dat gebaseerd is op de perceptie van het team of op externe impulsen. Leerkrachten worden gestimuleerd om nascholing te volgen. De keuze ervan wordt algemeen bepaald door eigen interesses of particuliere noden van de leerkrachten. Op deze manier mist de school de mogelijkheid om de deskundigheid bij de lopende prioriteiten te verhogen of pro-actief de implementatie van toekomstige prioriteiten voor te bereiden.
- De pedagogische studiedagen bieden kansen om op teamniveau veranderingen en/of vernieuwingen te introduceren en te implementeren. Dit schooljaar focust het team hierbij vooral op initiatie Frans en op het handelingsgericht werken.

## 6.3 Logistiek

## 6.4 Onderwijskundig

### 6.4.1 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

#### 6.4.1.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- Naar aanleiding van de doorlichting in mei 2007 (doorlichtingsverslag met referentienummer 0607/6/048) kreeg de lagere afdeling tot september 2009 de tijd om het tekort betreffende leerbegeleiding weg te werken. De vaststellingen tijdens deze doorlichting tonen aan dat de school dit tekort heeft weggewerkt.
- De leerbegeleiding wordt gecoördineerd door een team van interne deskundigen. De school voorziet in de nodige materiële voorwaarden om een kwaliteitsvolle begeleiding op te zetten. In het verleden fungeerden geregeld nieuwe leerkrachten in de zorg/GOK-werking. Dit hypothekeert de continuïteit in de verdere uitbouw van de zorgbrede werking.
- In de huidige aanpak binnen zorg is de schoolvisie meer en meer zichtbaar. Het pedagogisch-didactisch handelen is gericht op het nastreven van een optimale begeleiding van leerlingen. De eerstelijnszorg is dé verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht. Dit wordt duidelijk vanuit het beleid van de school gestimuleerd en ondersteund. De school voert een open communicatie over de ontwikkelde zorgvisie en de wijze waarop deze visie geoperationaliseerd wordt.

- De school heeft een goed zicht op de beginsituatie van de kinderen. De monitoring van leervorderingen, de ontwikkelingsgegevens en het meten van resultaten van leerbegeleiding zijn duidelijk vervat in het volgsysteem van de beide afdelingen. De school brengt de ontwikkelingsgegevens, het welbevinden, de betrokkenheid en de leervorderingen voor bepaalde domeinen en leergebieden uitgebreid in kaart. De school investeerde de voorbije schooljaren in het scherper formuleren van de zorgvraag van leerlingen. Onder meer door de weinig stabiele beleidscontext, bereikte men niet wat men vooropgesteld had en herneemt men dit schooljaar dit werkpunt.
- De meeste kindbetrokkenen wisselen ontwikkelingsgegevens uit tijdens het periodiek multidisciplinair overleg en informele overlegmomenten. De leraren verwijzen naar een 'handelingsplan' in hun 'logboek'; een concreet stappenplan op basis van een zorgvraag met een strategie om op korte en lange termijn aan de zorgvraag te werken.
- Momenteel werkt het team van de kleuterafdeling aan de procedures om een objectieve beeldvorming te realiseren. De opdeling 'observatie' en 'testsituatie' betekent een verdere optimalisering van het schooleigen kleutervolgsysteem. In de lagere afdeling vullen de foutenrubriceringen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde uit het onderwijsleerpakket, de dagdagelijkse observaties en de informatie uit leerlingenwerk, de registraties van de leerlingengegevens verder aan.
- Het team realiseert op een gestructureerde wijze het zorgverbredend handelen door leerbegeleiding te realiseren vanuit het 'handelingsgericht werken', het gebruik van een logboek (met het ontwikkelings- en leertraject en ondernomen zorginitiatieven) én de ontwikkeling van een planmatige hulp geënt op een zorgvraag. De eerste twee pijlers van het 'handelingsgericht werken' zijn al grotendeels geïntegreerd. Op langere termijn plant het team de implementatie van de overige vier uitgangspunten. Het is echter onduidelijk hoe het team in haar professionaliseringstraject de implementatie van de andere pijlers wil realiseren.
- In de zorgbrede werking van de kleuterafdeling vormen de observaties, de vastgestelde vorderingen/stagnaties en de leeftijd- en/of ontwikkelingsverschillen tussen de kleuters de basis voor een gedifferentieerde aanpak. De meeste leerkrachten bieden momentane ondersteuning waar nodig en differentiëren binnen de reguliere activiteiten, het aanbod in de hoeken en/of het keuzeaanbod. Aanvullend is er een meer doelgerichte en geplande differentiatie en individualisatie via het doebord.
- In de lagere afdeling is de binnenklasdifferentiatie structureel uitgewerkt en zijn er afspraken over differentiatie en over werkvormen zoals het hoeken- en contractwerk en een 'postbus' systeem. De aanwezige differentiatiemogelijkheden uit de onderwijsleerpakketten van Nederlands en wiskunde worden gebruikt om voor de hele klasgroep de basisleerstof en voor deelgroepen herhaling- of verdiepingsleerstof te selecteren.
- In beide afdelingen bieden leerkrachten binnen de zorgverbredende werking in toenemende mate begeleiding aan leerlingen met specifieke ontwikkelings- of leerstoornissen. Geleidelijk slagen de kindbetrokkenen erin om voor leerlingen compenserende en dispenserende maatregelen te nemen en individuele leertrajecten voor één of meer domeinen of leergebieden uit te werken. De school bouwt ervaring op in het geïntegreerd onderwijs door het mee begeleiden van enkele leerlingen die deze ondersteuning genieten.
- Er is geen gezamenlijke visie en er is geen gelijkgerichte ondersteuning van de anderstalige nieuwkomers op school- en klasniveau. Ieder geeft een eigen invulling aan de begeleiding van anderstalige nieuwkomers en aan kinderen met specifieke noden voor taalverwerving en tracht hierbij zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de noden van de kinderen.

## **7 STERKTES EN ZWAKTES**

### **7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is**

- Initiatieven op het niveau van de scholengemeenschap hebben een effectieve meerwaarde op het niveau van de school.
- De school beschikt over een team van gedreven leraren.
- In de beide afdelingen staat de huidige onderwijsaanpak voldoende garant voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen en het bereiken van de eindtermen voor de onderzochte leergebieden.
- Een onderbouwd en doordacht evaluatiesysteem vormt de basis van een degelijke en goed gestructureerde leerbegeleiding.
- In beide afdelingen krijgen leerlingen rijke kansen tot actief en interactief leren.

### **7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren**

- Het schoolteam kan gericht de taalsituatie van haar anderstalige leerlingen onderzoeken en maatregelen nemen op schoolniveau om adequater tegemoet te komen aan deze problematiek.
- Er liggen nog groeikansen in het doelbewust en doelgericht creëren van ontwikkelingskansen voor sociale vaardigheden en 'leren leren', geïntegreerd in activiteiten en lessen voor de verschillende leergebieden.
- De evaluatie en rapportering van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren kan meer sporen met (leeftijdspecifieke concretisering van) de nagestreefde eindtermen.
- De schoolleiding kan procedures uitwerken om de continuïteit van haar werking te garanderen.
- De school kan werk maken van het ontwikkelen van reflectief vermogen om zo het eigen handelen kritisch en evaluatief te benaderen.

### **7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren**

## 8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG**.

## **9        REGELING VOOR HET VERVOLG**

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ingrid Van Peel

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: